EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 7. 2014
COM(2014) 494 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Usmernenia o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť európskych štrukturálnych a investičných fondov a riadnu správu hospodárskych záležitostí podľa článku 23 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013

Obsah

1. ÚVOD 3

2. KONTEXT REVÍZIÍ PARTNERSKÝCH DOHÔD A PROGRAMOV PODĽA ČLÁNKU 23 4

3. PRESKÚMANIE A DRUHY ZMIEN PARTNERSKÝCH DOHÔD A PROGRAMOV PODĽA ČLÁNKU 23 5

4. ÚČINNÉ OPATRENIE V REAKCII NA ŽIADOSŤ KOMISIE O OPÄTOVNÉ PROGRAMOVANIE 8

5. OKOLNOSTI, KTORÉ MÔŽU VIESŤ K POZASTAVENIU PLATIEB 9

6. KRITÉRIÁ NA URČENIE PROGRAMOV, KTORÉ SA MAJÚ POZASTAVIŤ, A ÚROVEŇ POZASTAVENIA 10

ZÁVER 11

1. Úvod

V období rokov 2014 – 2020 je podpora z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“)[1] úzko spojená s dodržiavaním pravidiel správy hospodárskych záležitostí EÚ. V minulosti boli podmienky prístupu k pomoci z fondov obmedzené na jeden fond – Kohézny fond [článok 4 nariadenia (ES) č. 1084/2006][2] a na jeden postup správy hospodárskych záležitostí – postup pri nadmernom deficite.

Táto väzba sa výrazne upevnila. Je založená na posilňovaní a rozširovaní rozsahu správy hospodárskych záležitostí v reakcii na hospodársku a finančnú krízu a na cieli zvyšovať efektivitu využívania finančných prostriedkov EÚ v súvislosti s fiškálnymi obmedzeniami. Článok 23 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 nariadenia o spoločných ustanoveniach (NSU)[3] týkajúci sa piatich EŠIF obsahuje ustanovenia spájajúce účinnosť fondov s riadnou správou hospodárskych záležitostí.

Na rozdiel od predchádzajúceho programového obdobia je v súčasnosti všetkých päť EŠIF podmienených dodržiavaním postupov správy hospodárskych záležitostí. Táto kondicionalita sa uplatňuje prostredníctvom dvoch odlišných mechanizmov:

- prvej zložky, týkajúcej sa najmä článku 23 odsekov 1 až 8, kde môže Komisia požiadať členský štát, aby opätovne naprogramoval časť svojich finančných prostriedkov, ak je to odôvodnené hospodárskymi problémami a problémami so zamestnanosťou zistenými v rámci jednotlivých postupov správy hospodárskych záležitostí, a

- druhej zložky, týkajúcej sa najmä článku 23 odsekov 9 až 11, podľa ktorých je Komisia povinná navrhnúť pozastavenie financovania z EŠIF po dosiahnutí určitých fáz v rámci jednotlivých postupov správy hospodárskych záležitostí.

Po prijatí nariadenia vydala Komisia nasledujúce vyhlásenie:

„Komisia potvrdzuje, že najneskôr do 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia o spoločných ustanoveniach vydá usmernenia vo forme oznámenia Komisie, v ktorých vysvetlí, ako si predstavuje uplatňovanie ustanovení článku 23 nariadenia o spoločných ustanoveniach o opatreniach, ktorými sa účinnosť EŠIF spája s riadnou správou hospodárskych záležitostí. Usmernenia sa vzťahujú na tieto prvky:

- *v súvislosti s odsekom 1 pojem „preskúmanie“ a typy „zmien“ partnerských dohôd a programov, ktoré môže Komisia žiadať, ako aj objasnenie, čo môže „účinné opatrenie“ predstavovať na účely odseku 6,*

---

1 Ide o Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF).

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94.

3 Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006.

- *vo vzťahu k odseku 6 informácie o okolnostiach, ktoré môžu viesť k pozastaveniu platieb, vrátane kritérií, ktoré môžu byť relevantné pre určovanie programov, ktoré by sa mohli pozastaviť, alebo pri určovaní úrovne pozastavenia platieb.“*[4]

Toto oznámenie nadväzuje na daný záväzok Komisie a uvádzajú sa v ňom usmernenia pre uplatňovanie osobitných ustanovení článku 23 odsekov 1 a 6 nariadenia. Jeho rozsah pôsobnosti je preto obmedzený na prvú zložku. Usmernenia majú poskytnúť väčšiu istotu v otázke, ako sa budú vykonávať niektoré osobitné ustanovenia článku 23.

2. Kontext revízií partnerských dohôd a programov podľa článku 23

V roku 2014 rokujú členské štáty o svojich partnerských dohodách a programoch s Komisiou. Ich prostredníctvom sa určí viacročná stratégia na využívanie rozpočtových prostriedkov pridelených členským štátom z piatich EŠIF v priebehu siedmich rokov programového obdobia (2014 – 2020). Komisia predpokladá schválenie partnerských dohôd a väčšiny programov v priebehu roka 2014 v súlade s článkami 16 a 29 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

Členské štáty a Komisia sa musia zamerať na stanovenie priorít hneď od začiatku tohto obdobia. To si vyžaduje, aby sa problémy zistené v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v príslušných odporúčaniach Rady alebo v rámci programov makroekonomických úprav primerane riešili a aby sa na ne vynaložilo dostatočné množstvo finančných prostriedkov s prihliadnutím na prídely finančných prostriedkov pre každý členský štát. V rámci rokovaní je preto Komisia obozretná s cieľom zabezpečiť, aby nové programy boli koncipované s ohľadom na existujúce príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny a odporúčania Rady pre každý členský štát a, pokiaľ je to vhodné, s ohľadom na memorandum o porozumení v prípade programu makroekonomických úprav.

Opätovné programovanie podľa článku 23 je možné len od roku 2015 do roku 2019. Malo by sa použiť len v prípadoch, v ktorých by mohlo mať väčší vplyv ako existujúce rozdelenie finančných prostriedkov pri vykonávaní príslušných odporúčaní pre jednotlivé krajiny, príslušných odporúčaní Rady alebo v programoch ekonomických úprav. Z EŠIF sa zvyčajne podporujú viacročné investičné stratégie, ktoré si vyžadujú určitý stupeň istoty a stálosti. Je potrebné sa vyhnúť častému opätovnému programovaniu, pretože by narušilo predvídateľnosť riadenia fondov a mohlo by narušiť dôveryhodnosť prijatých partnerských dohôd a programov. Navyše, zatiaľ čo odporúčania pre jednotlivé krajiny sa každoročne aktualizujú, základné problémy členských štátov majú dlhodobý charakter a z roka na rok sa výrazne nemenia. Preto sa právomoci Komisie týkajúce sa opätovného programovania budú uplatňovať opatrne a stabilita by sa mala uprednostniť pred príliš častým opätovným programovaním.

Podľa článku 23 ods. 1 môže Komisia požiadať o opätovné programovanie s cieľom:

- podporiť vykonávanie príslušných odporúčaní pre jednotlivé krajiny[5] (vrátane tých, ktoré sú spojené s preventívnou časťou postupu pri makroekonomickej nerovnováhe) a odporúčaní Rady, pokiaľ sú relevantné v súvislosti s EŠIF,

[4] Pozri Ú. v. EÚ C 375, 20.12.2013, s. 2.

[5] Odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v súlade s článkom 121 ods. 2 a článkom 148 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- podporiť vykonávanie príslušných odporúčaní Rady určených členskému štátu v rámci nápravnej časti postupu pri makroekonomickej nerovnováhe[6], za predpokladu, že opätovné programovanie sa považuje za nevyhnutné na nápravu makroekonomickej nerovnováhy, a

- maximalizovať vplyv EŠIF na rast a konkurencieschopnosť v členských štátoch, ktoré využívajú finančnú pomoc v rámci európskeho finančného stabilizačného mechanizmu[7], mechanizmu platobnej bilancie[8], Európskeho nástroja finančnej stability alebo Európskeho mechanizmu pre stabilitu[9]. V posledných dvoch prípadoch musí byť finančná pomoc sprevádzaná programom makroekonomických úprav.

Žiadosť o opätovné programovanie sa môže týkať jednotlivých EŠIF alebo viacerých štrukturálnych fondov (t. j. EFRR a ESF). V oboch prípadoch však existujú dôležité právne obmedzenia, pokiaľ ide o výšku prostriedkov, ktoré môžu podliehať opätovnému programovaniu.

Po prvé, opätovné programovanie nesmie mať vplyv na ročné stropy stanovené vo viacročnom finančnom rámci alebo ročné splátky rozpočtových prostriedkov pridelených v rámci jednotlivých programov a viazaných v rokoch, ktoré predchádzajú roku prijatia opätovného programovania. Po druhé, presuny medzi EŠIF sa môžu uskutočňovať iba medzi EFRR a ESF a musí sa dodržať minimálny podiel ESF (článok 92 ods. 4 NSU). Po tretie, pri každom opätovnom programovaní v rámci fondov a medzi jednotlivými fondmi sa budú musieť dodržať požiadavky na podiely stanovené pre jednotlivé EŠIF, pokiaľ ide o tematické zameranie. Pri opätovnom programovaní by sa takisto malo zohľadniť odhodlanie venovať aspoň 20 % rozpočtu EÚ na ciele v súvislosti so zmenou klímy. Po štvrté, pri akomkoľvek presune zdrojov v rámci štrukturálnych fondov alebo medzi nimi sa musí rešpektovať pridelenie finančných prostriedkov podľa kategórií regiónov. Po piate, článok 23 sa neuplatňuje na programy týkajúce sa cieľa Európska územná spolupráca.

3. Preskúmanie a druhy zmien partnerských dohôd a programov podľa článku 23

V nariadení sa nestanovuje lehota, v ktorej musí Komisia požiadať o opätovné programovanie. V prípade žiadosti o opätovné programovanie v súvislosti s európskym semestrom sa žiadosť predloží čo najskôr po tom, ako Rada prijme príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny, a v každom prípade najneskôr štyri mesiace po ich prijatí Radou. To bude v súlade s uvedenými lehotami na opätovné programovanie a predíde sa tak interferencii s ďalším súborom odporúčaní pre jednotlivé krajiny. V prípade žiadostí o opätovné programovanie v reakcii na odporúčania Rady v súvislosti s nadmernou makroekonomickou nerovnováhou Komisia zváži podobné lehoty. Pokiaľ ide o žiadosti o opätovné programovanie prijaté s cieľom maximalizovať vplyv programov makroekonomických úprav na rast a konkurencieschopnosť, Komisia ich prijme čo

---

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

7 Nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus (Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1).

8 Nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov (Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1).

9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou alebo im takéto ťažkosti hrozia (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1).

najskôr po podpísaní memoranda o porozumení alebo prípadne doplnkového memoranda o porozumení.

Komisia žiadosť o opätovné programovanie náležite odôvodní. Odôvodnenie bude obsahovať odkaz na príslušné odporúčanie pre jednotlivé krajiny alebo príslušné odporúčanie Rady (alebo opatrenie memoranda o porozumení v prípade členských štátov, na ktoré sa vzťahuje program makroekonomických úprav), ktoré viedlo k žiadosti, a uvedú sa v ňom dôvody, na ktorých je žiadosť založená. V odôvodnení sa vysvetlí, prečo je potrebný zásah na úrovni EÚ, ako môže financovanie zo strany EÚ prispieť k riešeniu zistených štrukturálnych problémov a prečo je existujúce rozdelenie finančných prostriedkov neadekvátne. Takisto sa v ňom uvedú tematické ciele a priority uvedené v nariadení o spoločných ustanoveniach a príslušných nariadeniach pre jednotlivé fondy.

V žiadosti o opätovné programovanie Komisia požiada členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a programy. To umožní adekvátne reagovať na hospodárske problémy a problémy spojené so zamestnanosťou identifikované v príslušnom odporúčaní pre jednotlivé krajiny, príslušnom odporúčaní Rady alebo memorande o porozumení (v prípade členských štátov, ktoré využívajú finančnú pomoc) v súlade s podstatou žiadosti o opätovné programovanie. Obsah žiadosti o opätovné programovanie je bližšie uvedený ďalej.

V nariadení sa nešpecifikuje, nakoľko podrobná by mala byť žiadosť, t. j. či je potrebné uviesť programy a priority, na ktoré by žiadosť o opätovné programovanie mala pozitívny alebo negatívny vplyv.

Vo všeobecnosti platí, že ak možno na príslušné odporúčanie pre jednotlivé krajiny alebo príslušné odporúčanie Rady, ktoré vedie k žiadosti o opätovné programovanie, najlepšie reagovať prostredníctvom ďalšieho zamerania EŠIF, Komisia uvedie programy a priority, ktoré by sa mali posilniť. Ponechá na uváženie členskému štátu, ktoré programy a priority by sa mali zodpovedajúcim spôsobom obmedziť. V prípade žiadnej alebo nedostatočnej reakcie zo strany dotknutého členského štátu však programy a priority, ktoré by sa mali obmedziť, určí Komisia. Okrem toho môže Komisia vo svojej žiadosti uviesť programy alebo priority kritického významu, ktorých by sa redukcia týkať nemala. Komisia môže navyše príležitostne vo svojej žiadosti o opätovné programovanie uviesť aj programy a priority, ktoré by sa mali obmedziť, pričom v takom prípade poskytne odôvodnenie.

Naproti tomu, ak na príslušné odporúčanie pre jednotlivé krajiny alebo príslušné odporúčanie Rady vedúce k žiadosti o opätovné programovanie možno najlepšie reagovať prostredníctvom zníženia pridelených rozpočtových prostriedkov EŠIF v určitom sektore, Komisia v žiadosti jasne uvedie programy a priority, ktoré by sa mali obmedziť. Ponechá na uváženie členskému štátu, na ktoré programy a priority by sa mali vynaložiť prostriedky z viacerých zdrojov. V súlade s článkom 18 NSU a pravidlami pre jednotlivé fondy sústredia členské štáty podporu na zásahy s najvyššou pridanou hodnotou, pokiaľ ide o inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast s ohľadom, okrem iného, na príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny a odporúčania Rady prijaté podľa článku 121 ods. 2 a článku 148 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V prípade, že k žiadosti o opätovné programovanie viedla kombinácia týchto dvoch uvedených scenárov, sa v žiadosti Komisie uvedú programy a/alebo priority, ktoré by mali byť ovplyvnené pozitívne (a teda na ktoré sa použijú prostriedky z viacerých

zdrojov), ako aj programy a/alebo priority, ktoré by mali byť ovplyvnené negatívne (a teda ktoré sa obmedzia).

Počet programov a priorít, na ktoré sa vzťahuje opätovné programovanie, by sa vo všeobecnosti mal obmedziť na nevyhnutné minimum.

Pokiaľ ide o charakter zmien, Komisia uvedie nielen programy a priority, ktoré by mali byť predmetom opätovného programovania, ale aj minimálny obsah zmien, ktoré má uskutočniť členský štát, a (konkrétne) ciele, ktoré sa majú dosiahnuť. Takisto uvedie charakter a príklady zásahov, ktoré sa majú podporiť prostredníctvom dodatočných zdrojov v dôsledku opätovného programovania.

Vo svojej žiadosti o opätovné programovanie Komisia uvedie aj údaje o očakávaných finančných dôsledkoch. Zohľadní výšku prostriedkov dostupných na účely opätovného programovania, fázu programového obdobia a kapacitu členských štátov využiť preprogramované finančné prostriedky.

Dotknutý členský štát by mal v súvislosti so žiadosťou Komisie dôkladne preskúmať svoju partnerskú dohodu a programy uvedené v žiadosti. Mal by posúdiť, ako ich zmeniť tak, aby čo najlepšie reagovali na žiadosť Komisie. Po tom, ako členský štát vykoná toto preskúmanie, by mal predložiť zmeny svojej partnerskej dohody a príslušných programov. Pokiaľ ide o partnerskú dohodu, zmeny by mali zahŕňať minimálne:

- v prípade každého dotknutého EŠIF revidovanú orientačnú pridelenú podporu EÚ podľa tematického cieľa na vnútroštátnej úrovni,
- v prípade každého dotknutého EŠIF revíziu súhrnu hlavných očakávaných výsledkov podľa tematických cieľov,
- revidovaný zoznam programov s uvedením revidovaných orientačných pridelených rozpočtových prostriedkov podľa EŠIF a roku po zohľadnení navrhovaných zmien, a
- finančnú tabuľku s uvedením revidovaných orientačných rozpočtových prostriedkov pridelených na zmenené programy podľa EŠIF.

Pokiaľ ide o príslušné programy ovplyvnené (pozitívne a negatívne) žiadosťou Komisie, od členského štátu sa očakáva, že predloží aspoň zmeny týkajúce sa:

- stratégie prínosu programu k riešeniu problémov uvedených v príslušnom odporúčaní pre jednotlivé krajiny alebo príslušnom odporúčaní Rady tak, aby zohľadňovala očakávaný výsledok zmeneného programu,
- odôvodnenia výberu revidovaných tematických cieľov a priorít (vrátane cieľov a priorít, ktoré sa posilnili, ako aj cieľov a priorít, ktoré sa obmedzili) a spôsobu, akým riešia príslušné štrukturálne problémy, ktoré viedli k žiadosti o opätovné programovanie,
- odôvodnenia revidovaných pridelených finančných prostriedkov,

- opisu príslušných priorít, pričom pri každej dotknutej priorite sa uvedie aj opis zmien konkrétnych cieľov a opis revidovaného východiska, v relevantných prípadoch, a očakávané výsledky,

- opisu druhu a príkladov opatrení, ktoré sa podporia v rámci revidovaných priorít, a ich očakávaného prínosu,

- výkonnostného rámca, najmä čiastkových cieľov a zámerov v súvislosti s jednotlivými ukazovateľmi (finančnými ukazovateľmi, ukazovateľmi výstupov a výsledkov podľa potreby) v rámci každej priority, na ktorú sa vzťahuje opätovné programovanie, pričom sa preukáže dodržanie požiadavky, aby ukazovatele výstupov a kľúčové implementačné kroky stanovené vo výkonnostnom rámci zodpovedali viac ako 50 % celkových finančných prostriedkov pridelených na prioritu,

- finančného plánu programu.

Komisia v prípade potreby do jedného mesiaca predloží pripomienky na prvú odpoveď členského štátu. Členský štát následne do dvoch mesiacov po odpovedi predloží svoj návrh na zmenu partnerskej dohody a príslušných programov. Ak Komisia považuje odpoveď členského štátu za uspokojivú, schváli príslušné zmeny.

4. Účinné opatrenie v reakcii na žiadosť Komisie o opätovné programovanie

Ak členský štát neprijme účinné opatrenie v lehotách stanovených v článku 23 ods. 3 a 4, Komisia môže predložiť Rade návrh, aby čiastočne alebo úplne pozastavila platby pre príslušné programy alebo priority. V nariadení o spoločných ustanoveniach sa neuvádzajú explicitné kritériá posudzovania účinných opatrení. Komisia vezme na vykonanie tohto posúdenia do úvahy rôzne kritériá.

Prvý jednoznačný prípad neprijatia účinného opatrenia predstavuje situácia, keď členský štát jednoducho nepredloží – v lehotách stanovených v nariadení – buď predbežnú odpoveď, alebo návrh na zmenu svojej partnerskej dohody a príslušných programov. Tým, že ignoruje žiadosť Komisie o opätovné programovanie, sa dotknutý členský štát uvádza do situácie neprijatia účinného opatrenia.

V prípade, že členský štát predložil potrebné doklady v stanovenej lehote, Komisia s prihliadnutím na svoju žiadosť o opätovné programovanie vykoná kontrolu kvality navrhovaných zmien. Kontrola kvality bude založená napríklad na týchto kritériách:

- Prideľuje sa na základe navrhovaných zmien viac alebo menej finančných prostriedkov (v závislosti od konkrétneho prípadu) na všetky programy a priority uvedené v žiadosti Komisie?

- Je miera navýšenia/obmedzenia programov a priorít v súlade s posúdením Komisie v jej žiadosti o opätovné programovanie?

- Sú dôvody, konkrétne ciele a očakávané výsledky týchto zmien vysvetlené dostatočne?

- Sú potrebné úpravy správne premietnuté do príslušných priorít programov a príslušných oddielov partnerskej dohody?

- Sú navrhované zmeny konzistentné? Je revidovaná stratégia programu v súlade s očakávaným prínosom k riešeniu problémov uvedených v príslušnom odporúčaní pre jednotlivé krajiny, príslušnom odporúčaní Rady alebo memorande o porozumení, ktoré viedlo k žiadosti?

- Bol výkonnostný rámec revidovaný a je konzistentný s navrhovanými zmenami programov a priorít?

- Sú revidované programy a priority v súlade s aktuálnymi potrebami programovania týkajúcimi sa jednotlivých fondov?

Vzhľadom na pomerne normatívny charakter žiadosti o opätovné programovanie a možnosť, aby členský štát zdokonalil svoj návrh v priebehu tohto procesu, Komisia uzná existenciu účinného opatrenia len vtedy, ak bude odpoveď členského štátu považovať za vyhovujúcu na základe vyššie uvedených kritérií.

Ak členský štát neprijme účinné opatrenie, Komisia môže Rade navrhnúť, aby pozastavila platby, a svoj návrh odôvodní. Vysvetlí, prečo zmeny alebo revízie navrhovaných prídelov rozpočtových prostriedkov v rámci programov a priorít nie sú dostatočné alebo nie sú v súlade s dosahovaním cieľov stanovených v príslušnom odporúčaní pre jednotlivé krajiny, príslušnom odporúčaní Rady alebo memorande o porozumení, ktoré viedlo k žiadosti.

5. Okolnosti, ktoré môžu viesť k pozastaveniu platieb

Podľa článku 23 ods. 6 môže Komisia navrhnúť Rade, aby čiastočne alebo úplne pozastavila platby pre príslušné programy alebo priority, ak členský štát neprijme účinné opatrenie. V nariadení sa nešpecifikuje, v ktorých prípadoch by Komisia mala predložiť návrh na pozastavenie. V tomto oddiele je vysvetlené, v ktorých prípadoch Komisia zváži pozastavenie. Možno však zohľadniť výnimočné okolnosti v členskom štáte, ako je pokles jeho reálneho HDP počas dvoch alebo viacerých po sebe idúcich rokov, ktoré predchádzali žiadosti o opätovné programovanie, ak je to relevantné.

Komisia zváži návrh na pozastavenie v prípade neprijatia žiadneho opatrenia, t. j. v prípade, že členský štát neposkytne žiadnu predbežnú odpoveď na žiadosť Komisie alebo akýkoľvek návrh na zmenu jeho partnerskej dohody a programov v lehotách stanovených v nariadení. Komisia nebude zvažovať návrh na pozastavenie, ak členský štát poskytne svoju predbežnú odpoveď v lehote stanovenej v článku 23 ods. 3, ale Komisia zhodnotí, že táto odpoveď nereaguje na žiadosť o opätovné programovanie. Členský štát má stále možnosť výrazne zlepšiť kvalitu svojej odpovede, najmä na základe pripomienok, ktoré v prípade potreby Komisia predloží do jedného mesiaca od doručenia predbežnej odpovede. V takom prípade bude Komisia zvažovať možnosť navrhnúť pozastavenie až po vykonaní kontroly kvality formálnej zmeny partnerskej dohody a programov (článok 23 ods. 4) predloženej v lehote stanovenej v nariadení. Ak Komisia zistí, že návrh nereaguje na jej žiadosť o opätovné programovanie alebo že sa navrhované zmeny nesprávne premietli do partnerskej dohody a programov alebo nie sú dostatočne ambiciózne, môže zvážiť pozastavenie platieb v rámci trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 23 ods. 6.

6. Kritériá na určenie programov, ktoré sa majú pozastaviť, a úroveň pozastavenia

Pozastavenie v rámci prvej zložky opatrení (článok 23 ods. 6 a 7 NSU) nie je automatické a týka sa len platieb. Okamžitým účinkom je zastavenie peňažných tokov členskému štátu.

Ak Komisia Rade navrhne pozastavenie platieb, uvedie dotknuté programy alebo priority a príslušné sumy. V článku 23 ods. 7 sa stanovuje právomoc Rady prostredníctvom zavedenia stropu pre pozastavenie na úrovni 50 % platieb každého dotknutého programu. V článku 23 ods. 7 sa stanovuje, že úroveň pozastavenia možno zvýšiť až na 100 %, ak členský štát ani naďalej neprijme účinné opatrenie do troch mesiacov od rozhodnutia Rady o pozastavení.

Okrem stropu vyjadreného ako 50 % platieb sa v článku 23 ods. 7 takisto stanovuje, že rozsah a úroveň pozastavenia *„sú primerané a účinné, a dodržiavajú zásadu rovnakého zaobchádzania medzi členskými štátmi, najmä s ohľadom na vplyv pozastavenia na hospodárstvo dotknutého členského štátu“*.

Podľa Komisie primeranosť a účinnosť znamenajú, že pozastavenie sa stanoví na úroveň, ktorá členský štát motivuje, aby vyhovel žiadosti Komisie, pričom sa zároveň zohľadní veľkosť odchýlky medzi žiadosťou Komisie a návrhom členského štátu. Toto sa bude posudzovať v každom prípade individuálne.

V záujme zabezpečenia rovnakého zaobchádzania vo všetkých členských štátoch sa zohľadní rozsah pozastavenia ako podielu na národnom HDP. Tým sa zabráni neprimeranému vplyvu na najväčších prijímateľov EŠIF v porovnaní s vyspelejšími členskými štátmi, ktoré vo vzťahu k počtu obyvateľov a veľkosti hospodárstva dostávajú finančné prostriedky z EŠIF v menšej miere.

Do úvahy sa vezme hospodárska a sociálna situácia členských štátov s ohľadom na poľahčujúce okolnosti podobné tým, ktoré sa predpokladajú v prípade pozastavení podľa článku 23 ods. 9. Tieto okolnosti znižujú pozastavenie o určitý koeficient, ako sa uvádza v prílohe III nariadenia o spoločných ustanoveniach, na základe miery nezamestnanosti, podielu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením alebo poklesu HDP v dotknutom členskom štáte.

Komisia vo svojom návrhu na pozastavenie uvedie dotknuté programy alebo priority. Vo všeobecnosti Komisia navrhne uplatnenie pozastavenia programov alebo priorít, ktoré by sa mali obmedziť, aby bolo možné sa ďalej zamerať na dôležitejšie programy alebo priority. Programy, ktoré sa majú obmedziť, v závislosti od konkrétneho prípadu určí buď Komisia vo svojej žiadosti o opätovné programovanie alebo prostredníctvom pripomienok predložených v súlade s článkom 23 ods. 3, alebo členský štát vo svojej prvej odpovedi alebo vo svojom návrhu na zmenu partnerskej dohody a programov.

V prípadoch, keď sa v žiadosti o opätovné programovanie vytýčili programy a priority, ktoré je potrebné navýšiť, by sa týchto programov a priorít pozastavenie nemalo týkať, pretože sa považujú za kritické v okamihu, keď sa má pozastavenie uplatniť. Takýto postup je zároveň v súlade s ustanoveniami prílohy III nariadenia o spoločných ustanoveniach, podľa ktorých by pozastavenie záväzkov v rámci druhej zložky nemalo mať vplyv na programy a priority, ktorých zdroje majú byť zvýšené v dôsledku žiadosti o opätovné programovanie v rámci prvej zložky.

Komisia nemá stanovené žiadne konkrétne termíny na prijatie návrhu na zrušenie pozastavenia platieb po tom, ako členský štát prijme účinné opatrenie v súlade s článkom 23 ods. 8. V každom prípade Komisia prijme návrh ihneď po schválení revidovanej partnerskej dohody a programov.

ZÁVER

Úzka väzba medzi EŠIF a správou hospodárskych záležitostí EÚ zabezpečuje, že účinnosť výdavkov EÚ sa opiera o riadne hospodárske politiky. Podporu zo strany EÚ možno v prípade potreby presmerovať na nové vznikajúce hospodárske a sociálne problémy.

V roku 2014 bude prioritou partnerských dohôd a programov zodpovedajúcim spôsobom riešiť problémy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny a príslušných odporúčaniach Rady s cieľom zabezpečiť od začiatku plný súlad s postupmi správy hospodárskych záležitostí. Tým sa zároveň v krátkodobom horizonte obmedzí možné opätovné programovanie podľa článku 23. Vzhľadom na to, že sa prostredníctvom EŠIF podporujú strednodobé investičné stratégie, bude Komisia využívať svoje právomoci v súvislosti s opätovným programovaním od roku 2015 opatrne. Žiadosť o opätovné programovanie sa predloží len v prípade, že revízia partnerskej dohody a programov môže mať väčší vplyv na riešenie štrukturálnych problémov identifikovaných v príslušných odporúčaniach Rady v rámci programov makroekonomických úprav.

Komisia náležite odôvodní akúkoľvek žiadosť o opätovné programovanie a poskytne dostatok údajov týkajúcich sa programov a priorít, ktoré sa majú posilniť alebo obmedziť v závislosti od konkrétneho prípadu, pričom zároveň uvedie predpokladané finančné dôsledky. Cieľom je riešiť štrukturálne problémy identifikované v príslušnom odporúčaní pre jednotlivé krajiny, príslušnom odporúčaní Rady alebo v opatreniach v rámci programu makroekonomických úprav.

Opatrenie, ktoré členský štát prijme, sa bude posudzovať na základe objektívnych kritérií. V prípade neprijatia účinného opatrenia Komisia podrobne vysvetlí, prečo zmeny navrhované členským štátom považuje za nedostatočné. Pri každom pozastavení sa vezmú do úvahy poľahčujúce okolnosti. Komisia nebude navrhovať pozastavenie tých programov a priorít, ktoré sa majú zvýšiť v dôsledku opätovného programovania alebo ktoré majú kritický význam.